

ЕФЕКТИВНІСТЬ РЕАЛІЗАЦІЇ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ В РАМКАХ МІЖНАРОДНОЇ АСОЦІАЦІЇ «КАРПАТСЬКИЙ ЄВРОРЕГІОН»

Король С. М., фахівець кафедри філософії, політології та соціальних інноваційних технологій СумДУ

Проблемами дослідження прикордонних територій, міжтериторіального та транскордонного співробітництва в Україні почали займатися ще з кінця 80-х років співробітники Відділення Інституту світової економіки і міжнародних відносин НАН України (м. Ужгород) [1, 8].

Саме єврорегіони мають взяти на себе відповідальність у тих галузях, де в них є перевага: в економіці, культурі, захисті довкілля, в регіональному та загальнодержавному плануванні, науці тощо [1,11].

В 1993 році був створений перший єврорегіон за участю України – «Карпатський єврорегіон».

Так, за період діяльності Міжнародної Асоціації "Карпатський Єврорегіон" було впроваджено ряд проектів транскордонного співробітництва, які сприяли розвитку Закарпатської області.

З метою реалізації Програми комплексного протипаводкового захисту в басейні р. Тиса у Закарпатській області на 2002-2006 роки та прогноз до 2015 року, яку затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2001 року № 1388, здійснювався проект "Протипаводковий менеджмент в Словаччині та Україні" (фінансувався Датським агентством DANCEE), відбулося встановлення на українській території трьох автоматизованих вимірювальних станцій на річках Уж і Латориця з інтеграцією їх в існуючу систему [2].

У проекті "Ініціатива розвитку транскордонного співробітництва в Карпатському регіоні" головним завданням було створення сприятливого середовища для налагодження та розвитку взаємно корисних відносин між підприємствами Карпатського регіону. Бюджет проекту складав 226, 7 тис. євро (181351 – грант Тасіс, 45 338 – внесок партнерів), термін виконання: листопад 2002 - червень 2004 року.

У 2002-2004 роках реалізовано проект "Карпати 2003 – 2011 запровадження стратегічного підходу до розвитку транскордонного співробітництва у Карпатському регіоні". Бюджет проекту складав 237 022 євро (188 422 – грант Тасіс, 48 600 – внесок партнерів). Головним завданням проекту було підвищення ефективності та

передбачуваності транскордонного співробітництва шляхом запровадження стратегічного підходу та формування спільної інституційної бази.

Українською стороною в рамках Карпатського євро регіону проводиться співробітництво з відповідними структурами Словацької Республіки з питань надзвичайних ситуацій, інформування про виникнення надзвичайних ситуацій, які б мали наслідки для обох сторін, з урахуванням питань, які виникали при ліквідації наслідків паводків 1998 та 2001 року, забруднень річок Уж та Латориця та організації роботи при складних погодних умовах [3].

Інші проекти, які затверджені та реалізовані або реалізуються в рамках ТКС, в т.ч. проекти, які реалізуються в рамках програм та з використанням фінансових ресурсів ЄС: "Угорщина на шляху до Шенгену: виклики для України"; "Карпатський євро регіон: перспективи і виклики"; "Кордони єднання"; "Панорама Фольклору Карпат"; "Підтримка місцевого розвитку та туризму в Карпатському регіоні" та інші.

Важливо наголосити, що до взаємовідносин здійснюваних у рамках міжнародної асоціації «Карпатський Євро регіон», насамперед долучені засоби координації, спрямування та надання фінансових ресурсів з допомогою програм TESIS, PHARE, INTERREG та довгострокової «Програми добросусідства» - Україна, Молдова, Білорусь та Росія.

На прикладі Закарпатської області ми чітко бачимо, що транскордонна і прикордонна співпраця України нині зосереджується головним чином у сферах економіки і регіонального розвитку, спільної координації підготовки і реалізації Проектів, сумісної презентації регіонів на міжнародних виставках і ярмарках. Суттєво поглиблюється співробітництво у галузях культури, освіти, соціальних служб і, безумовно, туризму та вирішенню екологічних і супутних їм соціальних проблем. Останнім часом широко задекларовано спільний інтерес щодо підтримки розвитку національних меншин, розвитку малого та середнього підприємництва, поглиблення інвестиційної діяльності, розширення ринку праці і зайнятості, підтримки розвитку співпраці на рівні органів місцевого самоврядування.

Література:

1. Мікула Н. Міжтериторіальне та транскордонне співробітництво: Монографія. – Львів: ІРД НАН України, 2004. – 395 с.
2. Офіційний сайт Державного агентства водних ресурсів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://buvrtyysa.gov.ua/projects_5.htm.
3. Стратегія транскордонного співробітництва «Карпати 2004-2011» (проект). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.iardi.org/uploads_ua/Carpathia2004-2011.pdf

Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства : матеріали Всеукраїнської наукової конференції викладачів, аспірантів, співробітників та студентів факультету іноземної філології та соціальних комунікацій, м. Суми, 19-20 квітня 2013 р. / Відп. за вип. В.В. Опанасюк. — Суми : СумДУ, 2013. — Ч.3. — С. 101-103.